

**Σεβασμιώτατε Μητροπολίτα Ιερισσού, Αγίου Όρους και Αρδαμερίου,
Αξιότιμοι εκπρόσωποι της Πολιτείας και των Σωματίων Ασφαλείας,
Αγαπητοί συνάδελφοι, μαθητές και μαθήτριες,
Ευλαβές πλήρωμα της Εκκλησίας,**

Συγκεντρωθήκαμε σήμερα, σε τούτο τον ιστορικό Ιερό Ναό, για να συνεορτάσουμε κάτω από τις ευλογίες της Υπεραγίας Θεοτόκου **δύο** κορυφαία γεγονότα που σημάδεψαν την ιστορία όλου του κόσμου, αλλά και της φυλής μας: το **πρώτο** αφορά τον Ευαγγελισμό της Θεοτόκου, την αναγγελία δηλαδή της χαρμόσυνης είδησης, που της μετέφερε ο Αρχάγγελος Γαβριήλ, ότι θα γεννήσει τον Θεάνθρωπο. Αυτό, σήμανε την πνευματική αναγέννηση, την αρχή της σωτηρίας ολάκερου του ανθρώπινου γένους. Το **δεύτερο** κορυφαίο ιστορικό γεγονός αφορά την έναρξη της Επανάστασης του γένους των Ελλήνων, που σήμανε την εθνική μας αναγέννηση και τη δημιουργία ανεξάρτητου κράτους, που θα «ευαγγελιζόταν» σ' όλους τους υπόδουλους λαούς της Οθωμανικής Αυτοκρατορίας το μήνυμα της ελευθερίας και της εθνικής αξιοπρέπειας.

Με άλλα λόγια, οι πρόγονοί μας θέλησαν να συνδέσουν την ελευθερία της πατρίδας με την πνευματική ελευθερία που έφερε ο Χριστιανισμός. Όπως η Παναγία δέχτηκε το θείο σχέδιο με ταπεινότητα και θάρρος, έτσι και το υπόδουλο γένος αποφάσισε να «κυοφορήσει» την ελευθερία του, πιστεύοντας σε ένα θαύμα που φαινόταν ανθρωπίνως αδύνατο. Και όντως, αν κοιτάξουμε τα δεδομένα της εποχής με ψυχρή λογική, η Επανάσταση ήταν μια κίνηση αυτοκτονίας. Η Ιερά Συμμαχία- ο συνασπισμός των Μεγάλων Δυνάμεων στην Ευρώπη- καταδίκαζε κάθε απελευθερωτικό κίνημα, οι πόροι ήταν μηδαμινοί και ο εχθρός αριθμητικά υπερετερούσε συντριπτικά.

Όμως, όπως είπε και ο Θεόδωρος Κολοκοτρώνης, **«Ο κόσμος μάς έλεγε τρελούς. Ημείς, αν δεν είμεθα τρελοί, δεν εκάμαμεν την επανάστασιν»**. Ποια ήταν αυτή η «τρέλα» που καθοδήγησε τους Έλληνες σε κάθε τους βήμα, σε κάθε μάχη, σε κάθε θυσία; Αυτή η «τρέλα» ήταν η απόλυτη εμπιστοσύνη που είχαν στον Θεό, η επίκληση στην Υπέρμαχο Παναγία, η προσήλωση στην ιδέα της ελευθερίας. Ήταν η φωνή του Ρήγα Φεραίου που αντηχούσε στα βουνά, ήταν η θυσία του Στάμου Χάψα από τη Συκιά, το θάρρος των αδελφών Δουμπιώτη από τα Δουμπιά, η

ορμή του Χατζηευθυμίου από την Αρναία, η αυταπάρνηση των ανώνυμων αγωνιστών και το πείσμα των γυναικών της Χαλκιδικής.

Για εμάς, τους Μακεδόνες, και ιδιαίτερα για τους κατοίκους της ιστορικής Ιεράς Μητροπόλεως Ιερισσού, Αγίου Όρους και Αρδαμερίου, η σημερινή γιορτή φέρει ένα ειδικό βάρος ευθύνης και συγκίνησης. Συχνά η επίσημη ιστοριογραφία εστιάζει στον Μοριά και τη Ρούμελη, όμως η αλήθεια παραμένει χαραγμένη και στα βουνά του Χολομώντα και στις ακτές του Άθωνα.

Η Επανάσταση του 1821 δεν ήταν μια τυφλή εξέγερση. Ήταν η πίστη των προγόνων μας ότι ο Ευαγγελισμός της Θεοτόκου αποτελεί την εγγύηση για τον ευαγγελισμό της ελευθερίας τους. Όπως η Παναγία είπε το «Γένοιτο», αποδεχόμενη το θείο σχέδιο, έτσι και οι Μακεδόνες αγωνιστές είπαν το δικό τους «Γένοιτο» στον θάνατο, προκειμένου να ζήσει η πατρίδα.

Όταν ο Εμμανουήλ Παππάς, ο μεγάλος αυτός Σερραίος αγωνιστής, αποβιβαζόταν στην Ιερά Μονή Εσφιγμένου για να πάρει την ευλογία και να γίνει *Αρχιστράτηγος της Μακεδονίας*, η Χαλκιδική έγινε η πρώτη γραμμή πυρός του Βορρά. Το Άγιον Όρος- το «Περιβόλι της Παναγίας»- δεν υπήρξε μόνο κέντρο προσευχής, αλλά και το ορμητήριο του Αγώνα. Οι μοναχοί άνοιξαν τις πύλες των Μονών, άφησαν τα κομποσχοίνια και έπιασαν τα καρυοφύλλια, προσέφεραν εφόδια, κατέφυγαν στα όπλα και μετέτρεψαν τα Μοναστήρια σε καταφύγια καταδιωκόμενων.

Σε τούτα τα μέρη, όπου το σκοτάδι της αμάθειας και της καταπίεσης απειλούσε να σβήσει την ελληνική συνείδηση, η τοπική Εκκλησία υπήρξε η πνευματική κιβωτός. Ιεράρχες και απλοί Ιερείς κράτησαν ζωντανή τη γλώσσα και την ελπίδα. Από τον Άθωνα, έως τα βάθη της ενδοχώρας της Χαλκιδικής, η Ιερά Έδρα και οι προκάτοχοι της Μητροπόλεως αυτής σφυρηλάτησαν μια ενότητα ακλόνητη, που άντεξε σε διωγμούς και εξορίες. Φωτεινό παράδειγμα αποτελεί ο τότε Επίσκοπος Αρδαμερίου Ιγνάτιος, ο οποίος εργάστηκε με ζήλο για την ίδρυση σχολείων και τη διάδοση των ελληνικών γραμμάτων στην Επαρχία του. Μάλιστα, όταν ξέσπασε η Επανάσταση και στην περιοχή μας, ο ίδιος έκαψε το κτίριο της Επισκοπής, για να «κόψει» κάθε δεσμό με το δουλικό παρελθόν: αν χάσουμε, έλεγε, δε θα υπάρχει πια λόγος να 'χουμε Επισκοπή· αν όμως νικήσουμε, τότε θα χτίσουμε ένα νέο, λαμπρότερο κτίσμα!

Χαλκιδικιώτες από κάθε γωνιά του τόπου πολέμησαν με αυταπάρνηση και προσέφεραν ό,τι πολυτιμότερο έχει ο άνθρωπος, τη ζωή τους. Αγωνίστηκαν με πείσμα από τις 17 Μαΐου, όταν ξέσπασε η Επανάσταση στον Πολύγυρο, μέχρι τις 30 Οκτωβρίου 1821, όταν έγινε η τελευταία μάχη στην Κασσάνδρα. Όχι μόνο η Κασσάνδρα, αλλά και η Αρναία, η Ιερισσός, ο Πολύγυρος, η Γαλάτιστα και όλα τα χωριά της Μητροπόλεώς μας, πλήρωσαν βαρύ φόρο αίματος· οι σφαγές που ακολούθησαν έμειναν στην ιστορική μνήμη και στην καρδιά του Λαού. Μπορεί τελικά να μην έφτασε το ποθητό, η απελευθέρωση της Χαλκιδικής και της Μακεδονίας, αλλά η θυσία των προγόνων μας, των δικών μας ανθρώπων, δημιούργησε τις συνθήκες για να εδραιωθεί ο Αγώνας στη Ρούμελη και τον Μοριά.

Κυρίες και κύριοι, ως εκπαιδευτικός και Διευθυντής του Γυμνασίου Αρναίας, δεν μπορώ να μην αναλογιστώ το βάρος της ευθύνης όλων των εκπαιδευτικών σήμερα. Οι προκλήσεις που αντιμετωπίζουμε είναι διαφορετικές, αλλά εξίσου κρίσιμες με εκείνες των προγόνων μας. Ζούμε σε μια εποχή ραγδαίων αλλαγών, όπου η «πολιτική ορθότητα» υποδουλώνει την απλή λογική και τελικά την ελεύθερη σκέψη: η αγάπη για την πατρίδα βαφτίζεται εθνικισμός, η εθνική ιστορία χαρακτηρίζεται «παραμύθι», η πίστη στον Θεό θεωρείται σκοταδισμός· στο όνομα της διαστρεβλωμένης «παγκόσμιας αδελφοσύνης» η πολιτισμική παράδοση των λαών αντιμετωπίζεται- περίπου- ως πηγή μισαλλοδοξίας και ρατσισμού. Είναι καιρός, λοιπόν, να κάνουμε τη δική μας «Επανάσταση»: ας μιλήσουμε για Χριστό, για πατρίδα, για έθνος. Ας μιλήσουμε στα παιδιά μας για την αξία της γνώσης, ας δείξουμε στα παιδιά μας τί σημαίνει σεβασμός, ήθος και αξιοπρέπεια!

Αγαπητά μου παιδιά, απευθυνόμενος ειδικά σε εσάς, τους μαθητές και τις μαθήτριες, οφείλω να σας πω ότι σηκώνετε το βάρος της σύγχρονης δουλείας: το τικ-τοκ, τα σόσιαλ, ο λαμπερός μα και βρώμικος κόσμος των ινφλουένσερ, αποτελεί τον σημερινό Δυνάστη που σας θέλει με σκυμμένο κεφάλι! Η δική σας «Επανάσταση» είναι η ελεύθερη σκέψη· είναι η γνώση μέσα από το βιβλίο· είναι κυρίως η διατήρηση της ιστορικής μνήμης και η καλλιέργεια της αρετής. Η εθνική σας ρίζα δεν είναι εμπόδιο, αλλά εφαλτήριο για το μέλλον. Η πίστη στον Θεό δεν είναι υπόθεση των αφελών ή των φανατικών, αλλά είναι θεμέλιο πνευματικής

συγκρότησης. Η μελέτη δεν είναι σπατάλη χρόνου και «τσάμπα κόπος», αλλά πλούτος και δύναμη!

Σεβασμιώτατε, κυρίες και κύριοι,

Η 25η Μαρτίου δεν είναι μια απλή επέτειος· είναι μια διαρκής υπενθύμιση ότι η ελευθερία δε χαρίζεται, αλλά κερδίζεται με αγώνα και θυσίες. Πριν από 205 χρόνια, μια χούφτα ανθρώπων, εξουθενωμένων από τέσσερις αιώνες σκλαβιάς, αποφάσισαν να αναμετρηθούν με μια πανίσχυρη αυτοκρατορία.

Η ελευθερία που απολαμβάνουμε σήμερα κερδήθηκε με το σπαθί του Καραϊσκάκη και του Κολοκοτρώνη, αλλά και με την καρτερία των Μακεδόνων αγωνιστών που παρέμειναν όρθιοι παρά τις αντίξοες συνθήκες. Ας στρέψουμε το βλέμμα μας στην Παναγία. Όπως Εκείνη δέχτηκε το μήνυμα του Ευαγγελισμού, έτσι και εμείς οφείλουμε να δεχτούμε το μήνυμα της ευθύνης για τον τόπο μας.

Ας πορευτούμε με ομοψυχία, τιμώντας τους ήρωες του 1821, όχι μόνο με επετειακούς λόγους, αλλά και με έργα που αποδεικνύουν ότι το πνεύμα της Ελευθερίας παραμένει ζωντανό και ακμαίο στη Μακεδονία μας.

Χρόνια πολλά σε όλους,

Χρόνια πολλά στην Ελλάδα μας και στην ιστορική μας Μητρόπολη!